

Dosarul nr. 2r-469/22
2-19040888-01-2r-03102022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești – I. Botezatu
Instanța de recurs: Curtea de Apel Comrat – I. Caraianu, S. Gubenco, A. Mironov
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Comrat – I. Caraianu, S. Gubenco, D. Fujenco

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza civilă intentată la contestația creditorului Serviciul Fiscal de Stat
împotriva debitorului Nicolai Ratcoglo, executor judecătoresc Ion Musteață, cu
privire la contestarea actelor executorului judecătoresc,
împotriva încheierii din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a
respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat
împotriva încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat,

constată:

La 05 iulie 2019, Serviciul Fiscal de Stat a depus în instanța de judecată
contestație împotriva debitorului Nicolai Ratcoglo, executor judecătoresc Ion
Musteață, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, solicitând
anularea încheierii executorului judecătoresc Ion Musteață nr. 191s-385r/2019 din
25 iunie 2019 cu privire la încasarea cheltuielilor de executare în partea pct. 1, ce
ține de încasarea de la Serviciul Fiscal de Stat a cheltuielilor de executare compuse
din taxe și speze, precum și a onorariului executorului judecătoresc în sumă de 555
de lei (vol. I, f.d. 1-2).

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul
Vulcănești, s-a respins ca neîntemeiată contestația Serviciului Fiscal de Stat.

S-a încasat de la Serviciul Fiscal de Stat în beneficiul executorului judecătoresc
Ion Musteață cheltuielile de transport suportate de ultimul în mărime de 688,33 de
lei (vol. I, f.d. 126-133).

La 12 ianuarie 2022, Serviciul Fiscal de Stat, reprezentat de directorul adjunct
Gheorghe Radu, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a
Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești (vol. I, f.d. 139-143).

Prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat s-a restituit
recursul declarat de directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu,

împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești, ca fiind declarat de o persoană neîmputernicită (vol. I, f.d. 162-171 recto-verso).

La 08 iunie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus la Curtea de Apel Comrat prin intermediul poștei electronice cerere de revizuire, prin care a solicitat casarea încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă (vol. I, f.d. 177, 178-181).

În motivarea cererii de revizuire, Serviciul Fiscal de Stat a invocat că Curtea de Apel Comrat, ca instanță de recurs, eronat a ajuns la concluzia că recursul declarat de directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu, împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești, a fost depus de o persoană neîmputernicită. Or, atribuțiile directorului adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, *inter alia* de a întreprinde acțiuni procesuale civile în numele Serviciului Fiscal de Stat, sunt expres prevăzute de Codul fiscal în coroborare cu ordinul cu nr. 669 din 31 decembrie 2021 a directorului Serviciului Fiscal de Stat cu privire la transmiterea împuternicirilor.

Prin încheierea din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat (f.d. 194-200 recto-verso).

La 24 august 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus prin intermediul poștei electronice cerere de recurs împotriva încheierii din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea încheierii recurate și remiterea cauzei la Curtea de Apel Comrat spre rejudecarea problemei (vol. I, f.d. 213, 214-215 recto-verso).

În motivarea recursului a reiterat temeuri de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de revizuire.

Suplimentar recurentul a invocat că instanța de recurs eronat a ajuns la concluzia că directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat nu este în drept să exercite în numele Serviciului acțiuni procesuale. Or, potrivit opiniei consultative nr. 110 din 27 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție „cu privire la unele chestiuni ce țin de aplicarea art. 132³ alin. (14) din Codul fiscal ce ține de delegarea de atribuții”, în situația în care funcția publică ale cărei atribuții sunt delegate și funcția publică al cărei titular preia parțial atribuțiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, funcționarul public care preia atribuțiile delegate semnează pentru funcția publică ierarhic superioară. Dispozițiile art. 132³ alin. (12) din Codul fiscal fac parte dintr-un act normativ cu caracter special, care reglementează delegarea de atribuții, care vizează și reprezentarea în instanța de judecată de către titularul actului de delegare.

Revizuentul a notat că Serviciul Fiscal de Stat poate fi reprezentat în instanța de judecată, în temeiul art. 132³ alin. (14) din Codul fiscal, inclusiv și de către conducerea subdiviziunilor structurale autonome ale Serviciului Fiscal de Stat, scop în care șefii/șefii adjuncti ai direcțiilor dispun în baza actului de delegare, semnat de directorul Serviciului Fiscal de Stat, de dreptul formulării și susținerii cererii de chemare în judecată, apel, recurs, în cazul în care acest drept este expres indicat în actul de delegare. Iar, prin ordinul nr. 669 din 31 decembrie 2021 „cu privire la delegarea atribuțiilor” emis de către Serviciul Fiscal de Stat, directorul Serviciului Fiscal de Stat, în scopul optimizării procesului de administrare fiscală, deservirii rapide a contribuabililor și utilizării eficiente a resurselor în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, precum și în temeiul art. 132³ alin. (14) din Codul fiscal, art. 50 și art. 161

din Codul de executare, art. 221, art. 299¹ și art. 313 din Codul de procedură penală, a delegat directorului adjunct al Serviciului – Gheorghe Radu, dreptul de a semna cererile de chemare în judecată, cererile de apel, cererile de recurs, cererile de revizuire și cererile de contestare a actelor executorului judecătoresc.

La 03 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor pentru notificare copia recursului motivat declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat. Însă, până la examinarea recursului, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Comrat a fost adoptată la 08 august 2022. Conform avizului de recepție a trimeterii poștale DS800632247AS, copia încheierii din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat a fost notificată Serviciului Fiscal de Stat la 15 august 2022.

Astfel, Colegiul opinează că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depus prin intermediul poștei electronice la 24 august 2022 (vol. I, f.d. 210, 213, 214).

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge și a menține încheierea Curții de Apel Comrat, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul învederează că, în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Având în vedere că retractarea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate. Pe de altă parte, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Din considerent că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, Colegiul găsește necesar a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or, legiuitorul a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de

atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural.

Așa, din motiv că revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale, iar legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

Studiind cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat, Colegiul atestă că revizuentul și-a întemeiat cererea de revizuire și a solicitat retractarea încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat în baza art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, în baza căruia Serviciul Fiscal de Stat și-a întemeiat cererea de revizuire, temei de desființare a unei hotărâri judecătorești irevocabile poate constitui faptul că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

La capitolul dat, Colegiul învederează că circumstanțele nou-descoperite sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) ce duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importantă esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, pentru invocarea acestui temei de revizuire este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească două condiții esențiale și cumulative: 1) să existe anterior pronunțării hotărârii; și 2) să-i devină cunoscută revizuentului ulterior pronunțării hotărârii.

Circumstanțele nou-descoperite sau faptele esențiale ale cauzei, în sens procesual, trebuie să constituie obiect al probării existenței sau lipsei faptelor juridice privind apariția, modificarea sau stingerea raporturilor juridice.

Respectiv, analizând cererea de revizuire, Colegiul constată că temeiurile în baza cărora Serviciul Fiscal de Stat își întemeiază cererea de revizuire, în esență, se rezumă la presupusa interpretare eronată de către Curtea de Apel Comrat a normelor Codului fiscal și ordinului nr. 669 din 31 decembrie 2021 „cu privire la delegarea atribuțiilor” emis de către Serviciul Fiscal de Stat.

Colegiul consideră că circumstanțele invocate de către Serviciul Fiscal de Stat ca fiind nou-descoperite și aduse în susținerea cererii de revizuire nu constituie circumstanțe nou-descoperite, iar în consecință nu corespund condițiilor obligatorii pentru a putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume să existe anterior pronunțării hotărârii, dar să devină cunoscute revizuentului ulterior pronunțării hotărârii.

Cumulul ipotezelor relevate certifică în mod clar lipsa temeiurilor de retractare a încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat și de redeschidere a procesului.

Această circumstanță denotă temeinicia concluziei Curții de Apel Comrat expusă în încheierea din 08 august 2022 de a respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat și, prin urmare, netemeinicia recursului declarat împotriva încheierii din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat, deoarece acesta

reprezintă simplul fapt al dezacordului revizuentului cu soluția dată de instanța de revizuire.

Pertinentă speței Colegiul consideră și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță garantat de art. 6 §1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. Moldova, nr. 37431/02, § 25; Brumărescu v. România, nr.28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr.52854/99, §52).

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural pertinente speței, iar recurentul nu a adus în fața instanței de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării ilegalității și netemeinicii actului judecătoresc recurat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, cu menținerea încheierii din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține încheierea din 08 august 2022 a Curții de Apel Comrat, adoptată în cauza civilă intentată la contestația creditorului Serviciul Fiscal de Stat împotriva debitorului Nicolai Ratcoglo, executor judecătoresc Ion Musteață, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas